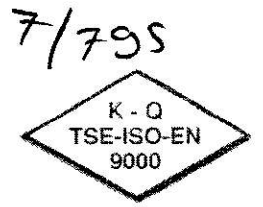

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.13.SGB.0-12.00-00/610- 242/
Konu : Yazılı Soru Önergesi

13 Aralık 2007

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 26/11/2007 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-1485 sayılı yazınız.

Uşak Milletvekili Osman ÇOŞKUNOĞLU' a ait 7/795 Esas No' lu yazılı soru önergesi Bakanlığımız ilgili birimlerince incelenmiş olup, konuya ilişkin cevabi bilgi ve değerlendirmeler ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

EK : 1 yazı

**UŞAK MİLLETVEKİLİ OSMAN ÇOŞKUNOĞLU'NUN 7/795 ESAS NO'LU YAZILI
SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP**

T.Haber-İş Sendikası ile Türk Telekomünikasyon A.Ş. arasında sürdürülen toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde anlaşma sağlanamaması üzerine 2822 sayılı Toplu Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanununun 27 nci maddesi uyarınca adı geçen sendika tarafından alınan grev kararı 37 nci madde uyarınca 16/10/2007 tarihinde uygulamaya konulmuştur.

2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanununun 43 üncü maddesinde; işverenin, kanuni bir grevin veya lokavtın süresi içinde, 42 nci madde hükmü gereğince hizmet akitlerinden doğan hak ve borçları askıda kalmış olan işçilerin yerine, hiçbir surette daimi veya geçici olarak başka işçi alamayacağı veya başkalarını çalıştıramayacağı, 39 uncu madde uyarınca grev ve lokavta katılamayacak işçilerden, haklı sebeple hizmet akdi feshedilenlerin yerine yeni işçi alınması imkanının saklı olduğu, işverenin bu yasağa aykırı hareketinin grev gözcüleri yada taraf sendikanın yazılı başvurusu halinde ilgili bölge müdürlüğünce denetleneceği, 38 inci maddenin ikinci fıkrası uyarınca greve katılmayan veya katılmaktan vazgeçen işçileri çalıştıran işverenin, bu işçileri ancak kendi işlerinde çalıştırabileceği, bunlara, greve katılan işçilerin işlerini yaptırılamayacağı, 47 nci maddesinde; grev hakkı ve lokavtın iyi niyet kurallarına aykırı tarzda toplum zararına ve millî serveti tahrip edecek şekilde kullanılamayacağı, 50 nci maddesinde; grev ve lokavt halinde, mahallin en büyük mülkî amirinin, grev veya lokavt uygulanan işyerlerinde gerekli emniyet, inzibat, koruma ve sağlık işlerini düzenleyeceği, ayrıca halkın günlük yaşamı için zarurî olan ve aksaması muhtemel hizmet ve ihtiyaçları karşılayacak tedbirleri alacağı, bu tedbirlerin niteliğinin, kapsamı, uygulanış tarzının bir tüzükte belirtileceği, ancak alınacak tedbirlerin kanunî bir grev veya lokavtın uygulanmasına engel olucu nitelikte olamayacağı hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda belirtilen kanun maddeleri çerçevesinde, kanuni bir greve katılan işçilerin işlerinin başka bir birimde çalışan işçilere yaptırılamayacağı, kanuni bir greve katılmayan ya da katılmaktan vazgeçen işçilerin ancak kendi işlerinde çalıştırılabilecekleri, sabotaj, hırsızlık, araç çarpmaları neticesinde şebeke kablolarında meydana gelen hasarların ise söz konusu Kanunun 50 nci maddesi ve bu madde uyarınca 05/10/1989 tarih ve 20303 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Grev ve Lokavtlarda Mülki İdare Amirlerince Alınacak Önlemlere İlişkin Tüzük" hükümleri gözönünde bulundurularak giderilmesinin gerektiği belirtilmiştir.

Ayrıca, Anayasamız ve 2822 sayılı Kanun taraflar arasında serbest toplu pazarlık sistemini öngörmüş, gerek toplu iş sözleşmesi görüşmeleri sırasında, gerekse taraflar arasında imzalanarak yürürlüğe konulmuş bir toplu iş sözleşmesinin hükümlerinin uygulanması aşamasında, taraflar dışında herhangi bir kişi veya kuruluşa müdahale hakkı tanınmamıştır.

Diğer taraftan, Türk Telekom işyerlerinde uygulanan grev sırasında, Türkiye Haber-İş Sendikası tarafından; 2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanununun "İşçi alma ve başka işe girme yasağı"nı düzenleyen 43 üncü maddesinin işveren şirketçe ihlal edilerek grev kırılcılığı fiilinin işlendiği iddiasıyla Türkiye genelinde Bakanlığımız teşkilatına 178 şikayet dilekçesi verilmiş, dilekçeler Bakanlığımız İş Müfettişlerince incelemeye alınarak 157' sine ilişkin inceleme ve rapor yazımı tamamlanarak raporlar işleme konulmuştur. Maddenin ihlaline ilişkin tespitler, yetkili Cumhuriyet Savcılıklarına suç duyurusunda bulunulmak suretiyle Yargıya intikal ettirilmiştir. Görevleri dışında başka işleri yapmaya zorlanan işçilerin Kurumdan uzaklaştırılarak kamu personeli havuzuna gönderildiklerine ilişkin tespit ve bilgi bulunmamaktadır.

Grev süresince işçi ve İşveren tarafınca Bakanlığımız birimlerine yapılan tüm başvurularda, yasal süreler de gözetilmek suretiyle derhal İş Müfettişleri görevlendirilmiştir.

Ayrıca İstanbul Valiliğinin talebi üzerine İş Teftiş Kurulu Başkanlığınca grevin uygulanmaya başladığı 16/10/2007 tarihinden itibaren 2 Baş İş Müfettişi sadece İstanbul'daki Telekom işyerlerindeki grev uygulamalarını izlemek ve ihlalleri anında tespit etmekle görevlendirilmişlerdir.

Türk Telekomünikasyon A.Ş.'de, kamuya nakil hakkı olan çalışanlar kapsam dışı statüde olduğundan bu çalışanlar greve katılmamış olup, grev uygulamasına katılan kapsam içi çalışanların da kamuya geçiş hakkı bulunmamaktadır. Dolayısıyla, kapsam içi çalışanların grev uygulamasına tepki gösterdiği iddiası doğru olmadığı gibi tepki gösterdiği ileri sürülse bile bu çalışanlarımızın kamuya gönderilmesi kanunen mümkün bulunmamaktadır.

Türk Telekomünikasyon A.Ş. ile telefon aboneleri arasında imzalanan Telefon Aboneliği Sözleşmesi'nin ilgili maddeleri incelendiğinde, grev halinin söz konusu sözleşmede açıkça bir mücbir sebep hali olarak kabul edildiği ve mücbir sebepler nedeni ile telefon hizmetlerinde meydana gelecek aksamalardan Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin hiçbir şekilde sorumlu tutulamayacağı öngörüldüğü anlaşılmaktadır. Aynı şekilde; Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nden bu nedenle tazminat ve benzeri taleplerde bulunulamayacağına dair hükümler, Telekomünikasyon Kurumundan aldıkları yetkilendirmeler çerçevesinde faaliyet gösteren işletmecilere Türk Telekomünikasyon A.Ş. tarafından verilen hizmetlere yönelik olarak hazırlanan ve Telekomünikasyon Kurumu tarafından onaylanarak yürürlüğe giren Hizmet Kalitesi ve Hizmet Seviyesi Taahhütlerinde de yer almaktadır.

Ancak Türk Telekomünikasyon A.Ş. grevin sona ermesinin ardından grev mücbir sebep olmasına rağmen mağdur olan müşterilerin eksiksiz hizmet alması için çalışmalara başlamış olup, grev esnasında meydana gelen altyapı hasarlarının onarımı ve meydana gelen tüm arızaların en kısa sürede giderilmesi için gerekli çalışmaları yapmaktadır. Bu çerçevede, grev boyunca yaşanan hasarlardan meydana gelen arızalar nedeniyle telefonunu kullanamayan müşterilerine Türk Telekom hatlarıyla bedava konuşma hakkı tanıyabileceği bir uygulama kapsamında Telekomünikasyon Kurumu'na başvurmak için gerekli çalışmaları yapmıştır.

Türkiye Haber-İş Sendikası Genel Başkanlığı'nın Ankara Bölge Müdürlüğümüze muhatap 29/11/2007 tarihli, 2007/2624-2312 sayılı yazısında ise, söz konusu grevin, tarafların anlaşması ve toplu iş sözleşmesinin imzalanması üzerine 29/11/2007 tarihi itibarıyla kaldırıldığı belirtilmiştir.

